

Štátne symboly Slovenskej republiky – štátna vlajka

Používanie štátnych symbolov upravuje zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní v znení neskorších predpisov.

Štátnymi symbolmi Slovenskej republiky sú:

1. štátny znak
2. štátna vlajka
3. štátna pečať
4. štátna hymna

Použitie štátnej vlajky a štátnej zástavy musí byť dôstojné a musí zodpovedať postaveniu štátneho symbolu Slovenskej republiky.

Štátna vlajka sa skladá z troch pozdĺžnych pruhov – bieleho, modrého a červeného, ktoré sú rovnakej šírky a usporiadané pod sebou. Na prednej polovici listu štátnej vlajky je umiestnený štátny znak a pomer strán štátnej vlajky je 2 : 3. Štátna vlajka sa môže používať aj vo forme štátnej zástavy.

Z histórie štátnej vlajky:

Najstarším známym dokumentom o vlajke na dnešnom území Slovenska je zobrazenie kráľovskej zástavy na pečati mesta Nitry z 13. storočia. Vo Viedenskej obrázkovej kronike je vyobrazenie kráľovskej zástavy s dvojitým krížom na trojvrší zo 14. storočia. V Turóciho kronike je vyobrazenie Uhorskej zástavy z 15. storočia.

Prvá kodifikácia národnej zástavy je v Mikulášskych žiadostiach z 10. mája 1848. Vtedy zástava mala dve farby – červenú a bielu, o čom hovorí aj bod č. 8: „Zástavi červenobielieme máme za slovenskie.“ V auguste 1848 slovenskí dobrovoľníci už používali zástavu, na ktorej boli uplatnené všetky tri farby – biela, modrá, červená. Oddiely slovenských dobrovoľníkov dňa 18.9.1848 pri prechode z Moravy na Slovensko prisahali na bielo-modro-červené vlajky s nápismi: „Sláva kráľovi a slobode, Bratstvo a svornosť, Za kráľa a národ slovenský, Sláva šetkým Slovákom.“

Pri vzniku Československej republiky sa bielo-modro-červená slovenská zástava spolu s bielo-červenou historickou českou zástavou pokladali za symbol novoutvorenej republiky. V roku 1918 po vzniku Československa, Česi používali historickú bielo-červenú vlajku a Slováci bielo-modro-červenú trikolóru. Zlúčením oboch vlajok vznikla v roku 1920 spoločná československá vlajka, ktorá sa používala až do roku 1992 s vynútenou prestávkou počas 2. svetovej vojny.

V roku 1945 sa obnovilo používanie vlajky Československej republiky. Slovenská vlajka sa nepoužívala. Slovenskú vlajku ako vlajku Slovenskej republiky, súčasť spoločnej Česko-slovenskej republiky, uzákonil až ústavný zákon Slovenskej národnej rady z 1. marca 1990 o názve, štátnom znaku, štátnej pečati a štátnej hymne Slovenskej republiky. Obnovením ruskej historickej vlajky ako štátnej vlajky vznikla iniciatíva na úpravu našej vlajky. Podoba štátnej vlajky Slovenskej republiky bola spolu s ostatnými štátnymi symbolmi kodifikovaná Ústavou Slovenskej republiky z 1. septembra 1992.

Dňa 1. januára 1993 teda pribudol štátny znak na bielo-modro-červenú vlajku Slovenskej republiky. Presnú podobu a podrobnosti používania štátnej vlajky stanovil zákon (zákon č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní).

Štátna vlajka

Zdroj fotografie: marianvojtko.blog.sme.sk (citované 5.10.2016)

Zákon presne určuje používanie štátnej vlajky:

- Štátna vlajka alebo štátna zástava sa používa na trvalé označenie budovy, v ktorej sídlia štátne orgány a ich zariadenia, ozbrojené sily a ich zariadenia, bezpečnostné zbory, Hasičský a záchranný zbor a jeho zariadenia, orgány územnej samosprávy a ich zariadenia, štátne školy a štátne školské zariadenia,
- na dočasnú vlajkovú výzdobu pri príležitosti štátnych sviatkov,
- na dočasnú vlajkovú výzdobu na výzvu vydanú ministerstvom pri významnej oficiálnej príležitosti celoštátneho charakteru,
- na výzvu vydanú obcou pri oficiálnej príležitosti miestneho charakteru.

Štátnu vlajku a štátnu zástavu môžu používať aj iné fyzické osoby a právnické osoby. Štátna vlajka môže byť použitá napr. pri príležitosti štátneho smútku. Pri vyhlásení štátneho smútku rozhodnutím vlády

Slovenskej republiky sa spúšťa štátna vlajka na pol žrde.

Štátny smútok vyhlasuje vláda SR, ak ide o:

- a) úmrtie prezidenta SR,
- b) úmrtie predsedu Národnej rady SR,
- c) úmrtie predsedu vlády SR.

Vláda Slovenskej republiky môže vyhlásiť štátny smútok aj vtedy, ak ide o citový otras spoločnosti vyvolaný smrťou osoby s mimoriadnym vplyvom na verejný život a o vykonanie pietnej spomienky na tragicky zahynuté osoby na území alebo mimo územia Slovenskej republiky.

Od 1. mája 2004 sa súčasťou vlajkovej výzdoby používanej v Slovenskej republike stala vlajka Európskej únie. Ich používanie je upravené v „Odporúčaní Ministerstva vnútra Slovenskej republiky číslo SVS 204-2004/00329 z 19. apríla 2004 na používanie vlajky Európskej únie pre štátne orgány, územnú samosprávu, nimi zriadené právnické osoby a verejnoprávne inštitúcie v Slovenskej republike“, uverejnené v čiaske 6 Vestníka vlády Slovenskej republiky z 26. apríla 2004.

Vlajka Európskej únie

Zdroj fotografie: www.buyflags.eu (citované 5.10.2016)

Zopakujte si:

1. Vymenujte štátne symboly.
2. Charakterizujte štátnu pečať.
3. Uvedte kedy a kde sa štátna pečať používa.
4. Čo viete o histórii vzniku štátnej hymny?
5. Kto je autorom textu štátnej hymny?

Použitá literatúra:

VAVROVÁ-MARTINSKÁ, A.: Nová maturita – náuka o spoločnosti. 1. vyd. 2005. Príroda. Bratislava. ISBN 80-07-01367-9

Štátne symboly.

http://www.minv.sk/swift_data/source/verejna_sprava/documents/statne_symboly/statne_symboly.pdf
(citované 7.10.2016)